

سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

بسمه تعالی

بازرسی تأسیسات دریائی با استفاده از رباتهای زیرآبی

مجتبی مدح خوان^(۱)، فرزاد بحرینیان^(۲)، علیرضا شریفی^(۳)

پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا

دانشگاه صنعتی اصفهان

چکیده

دریاها از دیرزمان عرصه فعالیت انسانها بوده است و امروزه نیز با گسترش استفاده از منابع و تأسیسات آبی و نفتی، تکنولوژیهای دریائی دارای اهمیت ویژه ای گردیده است. کشور ما نیز با برخورداری از سواحل طولانی در جنوب و شمال کشور، حجم وسیع سرمایه گذاریهای نفتی و وجود تأسیسات گسترده آبی مانند سدها و اسکله ها، عملاً نیازمند اینگونه تکنولوژیها بوده و مبالغ ارزی قابل توجهی در زمینه ایجاد، بهره برداری و تعمیر و نگهداری این تأسیسات هزینه می گردد که بکارگیری صحیح این تأسیسات می تواند نقش مؤثری در کاهش هزینه ها و استفاده بهینه از آنها ایفا نماید.

در حال حاضر روشهای نوین تعمیر و نگهداری تأسیسات آبی با غلبه بر محدودیتهای مربوط به عملکرد انسان در زیر آب، عملاً راه را برای استفاده مؤثر از این تأسیسات باز نموده اند. از وسائلی پیشرفته و بسیار کارا در بازرسی و تعمیرات زیرآب، رباتهای زیرآبی یا ROV^(۴)ها می باشند که در حال حاضر بعنوان یک ابزار مؤثر و پیشرفته در انجام اینگونه عملیاتها مورد استفاده قرار می گیرند، این رباتها با بکارگیری دوربین های ویدئویی و عکاسی، بازوهای مکانیکی و ابزارهای دقیق مختلف، امکان انجام اعمال مکانیکی، بازرسی های مختلف نظیر خوردگی و کنترل عملیات در زیر آب را فراهم می آورند. از کاربردهای این رباتها می توان به بازرسی خطوط لوله، اسکله ها و تأسیسات دیگر، بازرسی

۱- عضو هیئت علمی پژوهشکده دانشگاه صنعتی اصفهان و مدیر پروژه ربات زیرآبی

۲- عضو هیئت علمی پژوهشکده دانشگاه صنعتی اصفهان ۳- کارشناس پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا

۴- Remotely Operated Vehicle

پشت سدها و تونل‌های آبی، اکتشاف کانیهای دریائی، مطالعه تحقیقاتی درکف دریا، هدایت عملیات درزیر آب و بسیاری کاربردهای دیگر اشاره نمود.

دراین مقاله ضمن معرفی انواع مختلف ROV ها و تشریح سیستم‌ها و قابلیت‌های آن، کاربرد این وسیله دربازرسی و تعمیر و نگهداری تأسیسات زیرآبی تشریح می‌گردد. دراین مقاله همچنین پروژه طراحی و ساخت ربات زیرآبی کانش که توسط پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیردریا طراحی و ساخته شده است، معرفی می‌گردد.

این پروژه بعنوان یکی از طرحهای با تکنولوژی بالا درزمینه دریا، با استفاده از تخصص‌های مختلف با انجام حجم وسیعی فعالیتهای تحقیقاتی و مهندسی توسط پژوهشگران این پژوهشکده طراحی و ساخته شده است.

مقدمه

حجم وسیع سرمایه‌گذاری در دریاها و مشکلات ناشی از کار در دریاها باعث گردیده است که تکنولوژیهای دریائی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار گردند. استفاده از نیروی انسانی غواص جهت انجام عملیات مختلف در زیر آب، علاوه بر خطراتی که انسان را تهدید می‌کند، دارای محدودیتهای مختلفی نظیر محدودیت عمق آب و محدودیت نیروی بدنی غواص می‌باشد که عملاً کارائی انسان را در زیر آب بسیار محدود می‌نماید و لذا نمی‌توان برای انجام هر عملیاتی از نیروی انسانی استفاده نمود.

زیردریائی‌های سرنشین دار (manned Submarine) و رباتهای زیرآبی (ROV)، وسائلی هستند که با غلبه بر محدودیتهای انسانی، می‌توانند در اعماق دریاها به عملیات پردازند، زیردریائی‌ها معمولاً بسیار پرهزینه بوده و در موارد خاص مورد استفاده قرار می‌گیرند، رباتهای زیرآبی از وسائلی می‌باشند که امروزه در سطح وسیعی از عملیات دریائی بکار گرفته می‌شوند، این وسائلی می‌توانند از طریق یک واحد کنترل در سطح آب، به جستجو در دریاها، بازرسی، جمع‌آوری اطلاعات و حتی انجام برخی فعالیتهای مکانیکی پردازند. این وسائلی در حال حاضر مورد استفاده صنایع دریائی، صنایع نظامی، پژوهشگران و محققین مسائل دریائی و سیستم‌های مراقبت زیرسطحی قرار می‌گیرند.

تاریخچه استفاده از وسائلی زیرآبی بدون سرنشین مربوط به جنگ جهانی دوم می‌باشد، در سال ۱۹۶۶ یک بمب هیدروژنی بیست مگاتنی از هواپیمای بمب افکن B-۵۲ نیروی هوایی امریکا بصورت ناخواسته در دریای مدیترانه در عمق ۸۷۰ متری سقوط نمود و نیروی هوایی امریکا توسط یک وسیله زیرآبی مجهز به دوربین تلویزیونی و بازوی عمل‌کننده طی سه ماه موفق شد بمب را از زیرآب بیرون آورد.

در چند دهه اخیر شرکتهای متعدد خارجی، این وسائلی را به بازار عرضه می‌نمایند که با توجه به نیازهای مصرف‌کننده‌ها انواع مختلفی را دربر می‌گیرد. در کشور ما نیز به علت برخورداری از تأسیسات عظیم نفتی و سرمایه‌گذاریهای مختلف در سدها، سکوها و تأسیسات دیگر دریائی، عملاً نیازمند استفاده از اینگونه وسائلی جهت انجام بازرسی و برخی عملیات دیگر می‌باشد که انجام آن در حال حاضر با صرف مبالغ قابل توجه ارزی انجام گرفته و یا بدلیل عدم وجود اینگونه امکانات، از انجام بازرسی‌های لازم خودداری شده است. طراحی و ساخت سیستم‌های بازرسی در زیرآب علاوه بر صرفه‌جویی‌های قابل توجه در این زمینه، می‌تواند کشور را از وابستگی به یکی از تکنولوژیهای مهم دریائی بی‌نیاز نماید.

معرفی ربات زیرآبی (ROV)

ROV یک وسیله زیرآبی می باشد که قادر است توسط هدایت یک واحد کنترل که در سطح آب قرار گرفته ، به انجام عملیات در زیر آب شامل بازرسی ، جمع آوری اطلاعات و برخی فعالیت‌های مکانیکی بپردازد. ROV دارای سه بخش عمده شامل وسیله (Vehicle) ROV در زیر آب ، پانل کنترل سطحی (Surface Panel) در سطح آب و کابل رابط می باشد (Umbilical). پانل کنترل سطحی از طریق یک کابل به وسیله در زیر آب مرتبط می باشد.

ROVها با توجه به کاربرد آنها دارای تنوع و گستردگی زیادی هستند ، ولی بصورت کلی آنها را می توان به سه نوع سبک و ساده (Eyeball) ، نوع بازرسی (Inspection Class) و نوع سنگین (Workhorse Class) تقسیم بندی نمود.

در نوع سبک ، وسیله دارای یک محفظه کوچک مقاوم در برابر فشار دریا بوده و در داخل آن یک دوربین تلویزیونی و تعداد محدودی ابزار دقیق وجود دارد. در نوع بازرسی ، بدنه تحت فشار بزرگتر بوده و از سیستم های کنترل و ابزار دقیق پیشرفته تری جهت بازرسی برخوردار می باشد و معمولاً دارای بازوی مکانیکی هستند. ROV نوع سنگین ، بسیار بزرگتر و دارای تجهیزات و امکانات مختلفی برای انجام و پشتیبانی بسیاری از عملیات زیر آب مانند حفاری ، تمیز نمودن سازه های دریائی ، بازرسی و تست های غیر مخرب می باشد و با استفاده از چند بازوی مکانیکی پیشرفته می تواند فعالیت‌های پیچیده تری را به انجام برساند.

سیستم های اصلی ربات زیرآبی (ROV)

جهت آشنائی با این وسیله ، سیستم های اصلی آن به شرح زیر معرفی می گردند :

۱- بدنه تحت فشار و بدنه خارجی

بدنه تحت فشار ، محفظه ای است که معمولاً از جنس آلومینیم دریائی بوده و جهت قرار گرفتن وسائل و تجهیزات ابزار دقیق و کنترل استفاده می گردد ، این محفظه لازم است کیفیت مطلوب از نظر آب بندی جهت تحمل فشار را دارا باشد. بدنه خارجی بر روی بدنه فشار قرار گرفته و وسیله را از نظر آئرو دینامیکی جهت عملیات در زیر آب مناسب می نماید و جنس آن معمولاً از کامپوزیت و فایبرگلاس ساخته می شود.

۲- پانل کنترل سطحی

هدایت ROV از طریق پانل کنترل سطحی در سطح توسط اپراتور انجام می پذیرد ، اطلاعات بدست آمده از ROV در زیر آب توسط کابل به پانل منتقل شده و اپراتور با توجه به این اطلاعات ، هدایت ROV را توسط کنترل دستی انجام می دهد ، اطلاعات دوربین ویدئویی توسط مانیتور تلویزیون و دیگر اطلاعات توسط Video Overlay و دیگر تجهیزات بر روی پانل نمایش داده می شود و دستگاه ویدئو ، اطلاعات تلویزیونی را ضبط می نماید. در بخش قدرت پانل کنترل سطحی ، مدارات الکتریکی و سیستم های حفاظتی جهت توزیع قدرت به پانل و وسیله ROV قرار دارد.

۳- سیستم های کنترل

ربات زیرآبی یک وسیله کنترل شونده می باشد که بسیاری از قابلیت های آن بستگی به سیستم های کنترل آن دارد و لذا طراحی و ساخت سیستم کنترل دارای اهمیت می باشد ، سیستم کنترل با توجه به عملیات تعریف شده برای ROV مانند کنترل عمق و سمت اتوماتیک ، کنترل تراسترها و دوربین و ... طراحی می گردند ، سیستم های کنترل بصورت سخت افزاری و نرم افزاری بصورت واحد عمق در بدنه فشار و واحد سطح در پانل کنترل سطحی نصب می گردند.

۴- تراسترها و سیستم های کنترل تراسترها

ROV ها معمولاً دارای ۳ تا ۸ تراستر می باشند که بصورت تراسترهای افقی ، عمودی و جانبی جهت انجام مانور در جهت های مختلف در زیر آب بکار می روند ، تراسترها ، موتورهای الکتریکی کوپله شده با پروانه و کورت نازل می باشند که بر روی بدنه فشار نصب می گردند و قابلیت کار در عمق آب را دارا می باشند ، تراسترها توسط سیستم های کنترل سرعت ، دور آنها جهت انجام مانورهای وسیله ، کنترل می شود.

۵- دوربین های ویدئویی و عکاسی

دوربین های ویدئویی و عکاسی معمولاً در جلو وسیله ROV قرار می گیرند. تصاویر این دوربین ها توسط کابل به پانل کنترل سطحی منتقل گردیده و اپراتور با توجه به این تصاویر ، وسیله را هدایت می نماید. تعداد دوربین های ویدئویی با توجه به نوع وسیله می تواند یک یا بیشتر باشد ، این دوربین ها

معمولاً دارای سیستم Pan & Tilt می باشد که اپراتور می تواند با حرکت دادن دوربین درجه‌های مختلف، تصاویر را فیلمبرداری نماید.

۶- ابزار دقیق و سیستم های تعیین موقعیت

ریاتهای زیرآبی معمولاً دارای سیستم های ابزار دقیق مختلف جهت انجام بازرسی در زیرآب، شامل سنسورهای تعیین عمق، حفاظت کاتدیک و دیگر سنسورها می باشند، علاوه بر آن سیستم های تعیین موقعیت اکوستیکی، قطب نما و ریت جایرو برای تعیین موقعیت وسیله و ارتباطات کنترلی بکار می رود.

۷- کابل (Umbilical)

کابل برای ارتباط وسیله در زیرآب و پانل کنترل سطحی بکار می رود، کابل های ROV از نوع خاص بوده و لازم است علاوه بر انتقال سیگنالهای ویدئویی و قدرت الکتریکی، دارای قابلیت تحمل نیروی مکانیکی نیز باشد. قطر کابلها معمولاً حدود ۱cm تا ۶cm بوده و طول کابل باتوجه به نوع عملیات به چند صد متر می رسد.

۸- لانچر (Launcher)

به آب اندازی و خارج نموده ROV از آب و جمع آوری و باز نمودن کابل، معمولاً توسط دستگاهی به نام لانچر انجام می گیرد، استفاده از این سیستم خصوصاً برای ROV های بزرگ اجتناب ناپذیر است.

بازرسی درزیر دریاها

در حال حاضر حجم وسیع تأسیسات و سرمایه گذاریهای مختلف درزیر آب و هزینه های بسیار گزاف اجرائی این تأسیسات، اهمیت استفاده بهینه و مؤثر از آنها را دوچندان کرده است و در این راستا وسائل و ابزارهای مربوط به بازرسی و تعمیرات درزیر آب دارای اهمیت ویژه ای گردیده اند، بازرسی درزیر آب گستره زیادی را دربر می گیرد که می توان چند مورد آن را بصورت زیر عنوان نمود.

- بازرسی خطوط لوله های نفتی و غیرنفتی درزیر آب
  - بازرسی دریچه ها و تأسیسات پشت سدها و تونلها درزیر آب از نظر میزان رسوب گذاری و ترکها
  - بازرسی سکوها های نفتی و دیگر سازه ها و تأسیسات درزیر آب
- علاوه بر موارد فوق، ROV ها می توانند در جهت انجام بسیاری مأموریتها ی دیگر درزیر آب بکار گرفته شوند که اهم آنها به شرح زیر است:

- پشتیبانی عملیات های مختلف درزیر آب مانند عملیات ماهیگیری و عملیات نجات
- نصب زلزله نگارها در اعماق دریاها و اقیانوس ها
- اکتشاف کانی های دریائی درزیر آب
- جستجوی اشیاء گمشده

بازرسی لوله های نفتی

انجام عملیات بازرسی درزیر آب معمولاً کاری پیچیده و نیاز به برنامه ریزیهای دقیق و پیش بینی های مختلف دارد که جهت آشنائی با آن، یکی از موارد مهم آن یعنی بازرسی لوله های نفتی در کف دریا و نقش ROV ها تشریح می گردد:

در بازرسی لوله های نفتی معمولاً یک کشتی مجهز به تجهیزات کامل ناوبری به همراه یک ROV و یک تیم کامل شامل اپراتورها و تکنیسین ها بکار گرفته می شوند و برنامه دقیق بازرسی با استفاده از نقشه های کامل خطوط لوله در کف دریا توسط رهبر عملیات برنامه ریزی می گردد.

جهت عملیات معمولاً چهار واحد انجام دهنده عملیات با هماهنگی کامل، عمل می نمایند:

۱- واحد هدایت کشتی

این واحد شامل ناخدای کشتی و دستیاران او می باشند و وظیفه آن هدایت کشتی در مسیرهای

موردنظر و استفاده از سیستم های تعیین موقعیت ماهواره ای و سیستم تعیین موقعیت اکوستیکی برای ROV و دیگر سیستم ها برای پیدا و دنبال نمودن مسیرهای خطوط لوله می باشد.

۲- واحد کنترل و هدایت ROV

این واحد وظیفه هدایت و کنترل ROV برای انجام بازرسی را برعهده دارد، تعداد اپراتورهای ROV باتوجه به نوع عملیات و نوع ROV، یک یا چندین نفر می باشند، در ROV های بزرگ معمولاً علاوه بر اپراتور اصلی که بااستفاده از تصاویر دوربین ویدئویی، ROV را برروی خطوط لوله هدایت می نماید، فرد دیگری دوربین های کناری و بازوی مکانیکی را کنترل می نماید، جهت کامل نمودن این تیم، یک اپراتور نیز مسئولیت ثبت اطلاعات و حل مشکلات احتمالی در هنگام عملیات را برعهده دارد.

اطلاعات بدست آمده از عملیات معمولاً شامل دوگونه اطلاعات می باشد:

- اطلاعات عمومی شامل عمق عملیات، زمان عملیات، کیلومتر لوله و دیگر اطلاعات عمومی
  - اطلاعات خاص که باتوجه به سنسورها و ابزاردقیقه های نصب شده برروی ROV بدست می آید.
- بطور معمول خطوط لوله درکف دریا از نظر میزان پوسیدگی و احیاناً ترک و شکستگی درزیرآب با استفاده از سنسورهای پوسیدگی سنج کنترل می گردند.

۳- واحد ثبت اطلاعات

این واحد اطلاعات بدست آمده از تصاویر دوربین های تلویزیونی، عکسبرداری و اطلاعات مربوط به سنسورهای پوسیدگی سنج و دیگر اطلاعات را ثبت نموده و بصورت مناسب برای آنالیز و بررسی ذخیره می نماید.

۴- واحد لانچر و وینچ

به آب اندازی و خارج نمودن ROV از آب معمولاً توسط سیستم لانچر انجام می گیرد، این سیستم معمولاً برروی عرشه کشتی نصب می گردد، علاوه بر به آب اندازی ROV، وظیفه بازنمودن و بستن کابل نیز توسط وینچ که در این سیستم تعبیه می گردد، انجام می شود. تناژ لانچر و وینچ باتوجه به نوع ROV متفاوت بوده و در ROV های بزرگ به چند تن می رسد.

درانجام مأموریت بازرسی درزیر آب ، هماهنگی کامل بین کشتی و ROV و واحدهای مختلف هدایت کننده تعیین کننده است . درانجام این عملیات ، کشتی می باید هماهنگ با ROV درجهات مختلف حرکت نموده و مسیر لوله را با توجه به نقشه خطوط لوله دنبال نماید. البته انجام عملیات در دریا دارای مشکلات بسیار زیادی می باشد که در بعضی موارد ادامه عملیات را مختل می سازد ، بعضی از این مشکلات عبارتند از :

- گیر کردن کابل و یا پیچیدن کابل به دور ROV و همینطور طول زیاد کابل در آب می تواند ایجاد مشکل نماید.

- طوفانهای دریائی و موجهای بلند ، باعث ایجاد اشکال و توقف عملیات می گردند ، همینطور جریانهای دریائی درزیر آب میتواند مشکل زا باشد.

- جابجا شدن لوله ها درزیر آب به علت جریانهای دریائی و یا لنگر اندازی کشتی ها می تواند باعث تغییر مسیر لوله گردیده و انجام عملیات را مختل سازد.

- اشکالات مربوط به سیستم های مختلف ROV ، شامل سیستم های ابزار دقیق و موارد دیگر عملیات را مختل می سازد که در این رابطه لازم است تکنیسین هائی جهت این منظور بهمراه قطعات یدکی لازم حضور داشته باشند.

پروژه ربات زیرآبی کاوش ۱

کشور ما با برخورداری از سواحل طولانی در شمال و جنوب و وجود تأسیسات عظیم دریائی در صنایع نفت و گاز ، تأسیسات سدهای بزرگ و دیگر تأسیسات دریائی ، عملاً استفاده از وسائل نوین تعمیر و نگهداری و بازرسی درزیر آب را اجتناب ناپذیر می نماید ، اکنون نیز انجام این بازرسیها توسط شرکتهای خارجی و با صرف هزینه های گزاف ارزی و ریالی انجام می گیرد. جهت رفع این نیاز در کشور پروژه ربات زیرآبی کاوش ۱ در پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیر دریا طراحی و ساخته شده است ، این پروژه با بکارگیری چند گروه مهندسی شامل تخصص های سازه ، مواد ، مکانیک ، برق و کنترل با انجام حجم وسیعی فعالیتهای تحقیقاتی ، ساخت و مونتاژ و حجم وسیعی مستندات علمی و مهندسی به انجام رسیده و تست های مقدماتی آن در آب ، با موفقیت کامل به انجام رسیده است .

مشخصات عمومی و فنی پروژه به صورت زیر می باشد :

مشخصات عمومی و فنی :

کاربرد	: بازرسی لوله ها ، سکوها و اسکله ها ، بازرسی پشت سدها و کاربردهای مشابه
عمق عملکرد	: ۵۰ متر
سرعت افقی	: ۳ گره
سرعت قائم	: ۰/۷۵ تا ۱ گره در جهات بالا و پایین
سرعت جانبی	: ۰/۷۵ تا ۱ گره در جهات چپ و راست
طول کابل	: ۱۵۰ متر
قطر کابل	: ۱۳ میل متر
دوربین	: دوربین ویدئو رنگی CCD با مکانیزم حرکات گردشی (Pan/Tilt)
عدسی	: با تنظیم اتوماتیک نور (Auto Airis)
میدان دید	: ۴۳/۶ درجه افقی و ۳۳/۴ درجه عمودی
روشنائی	: دو لامپ ۲۵۰ واتی مخصوص زیر آب (قابل تنظیم)
ابزار دقیق	: عمق سنج ، ریت جاپرو ، فلاکس گیت ، سنسور نفوذ آب
تراسترها	: ۲ عدد تراستر افقی با قدرت ۰/۷۵ اسب و نیروی تراستر ۲۲ کیلوگرم نیرو ، یک عدد تراستر افقی و یک عدد تراستر عمودی با قدرت ۰/۵ اسب و نیروی تراستر ۱۶ کیلوگرم نیرو
منبع تغذیه	: قدرت حدود ۲۰۰۰ وات با ولتاژ ۲۲۰ ولت تکفاز
مشخصات فیزیکی	: طول کلی حدود ۱۶۰ سانتی متر ، عرض کلی حدود ۸۸ سانتی متر ، ارتفاع حدود ۷۳ سانتی متر
وزن خشک	: حدود ۱۴۰ کیلوگرم
ظرفیت ترابری	: ۱۲ کیلوگرم

سیستم کنترل

سیستم کنترل ربات زیرآبی کاوش ۱ قادر است که ربات را در جهتهای قائم ، محوری ، چرخشی و جانبی حرکت داده و مانور دلخواه را تنظیم نماید ، در ضمن با استفاده از امکان کنترل اتوماتیک عمق و یا زاویه (Auto Depth, Auto Head) ، میتوان ربات را در عمق و یا زاویه دلخواه مستقل از شرایط دریائی

و جریان آب تثبیت نمود.

علاوه بر کنترل های فوق بر روی حرکات ROV، امکانات دیگری برای کنترل دوربین فیلم برداری از لحاظ حرکت در صفحه قائم و افق، کنترل بزرگ نمائی، کنترل وضوح دید و همچنین تنظیم شدت روشنائی لامپها بمنظور تنظیم بهینه میدان دید، امکان فرمان به دوربین عکاسی، امکان کنترل یک بازوی مکانیکی نیز توسط کنترل دستی در اختیار اپراتور می باشد یک کامپیوتر مرکزی که در پانل کنترل سطحی قرار دارد وظیفه پردازش اطلاعات را برعهده دارد.

در صورت اشکال در موتورهای ROV و یا چرخش بیش از چند دور به سمت راست و یا چپ و یا اشکالات دیگر، هشدارهای لازم توسط پانل کنترل سطحی به اپراتور داده می شود.

نتیجه گیری و پیشنهادات

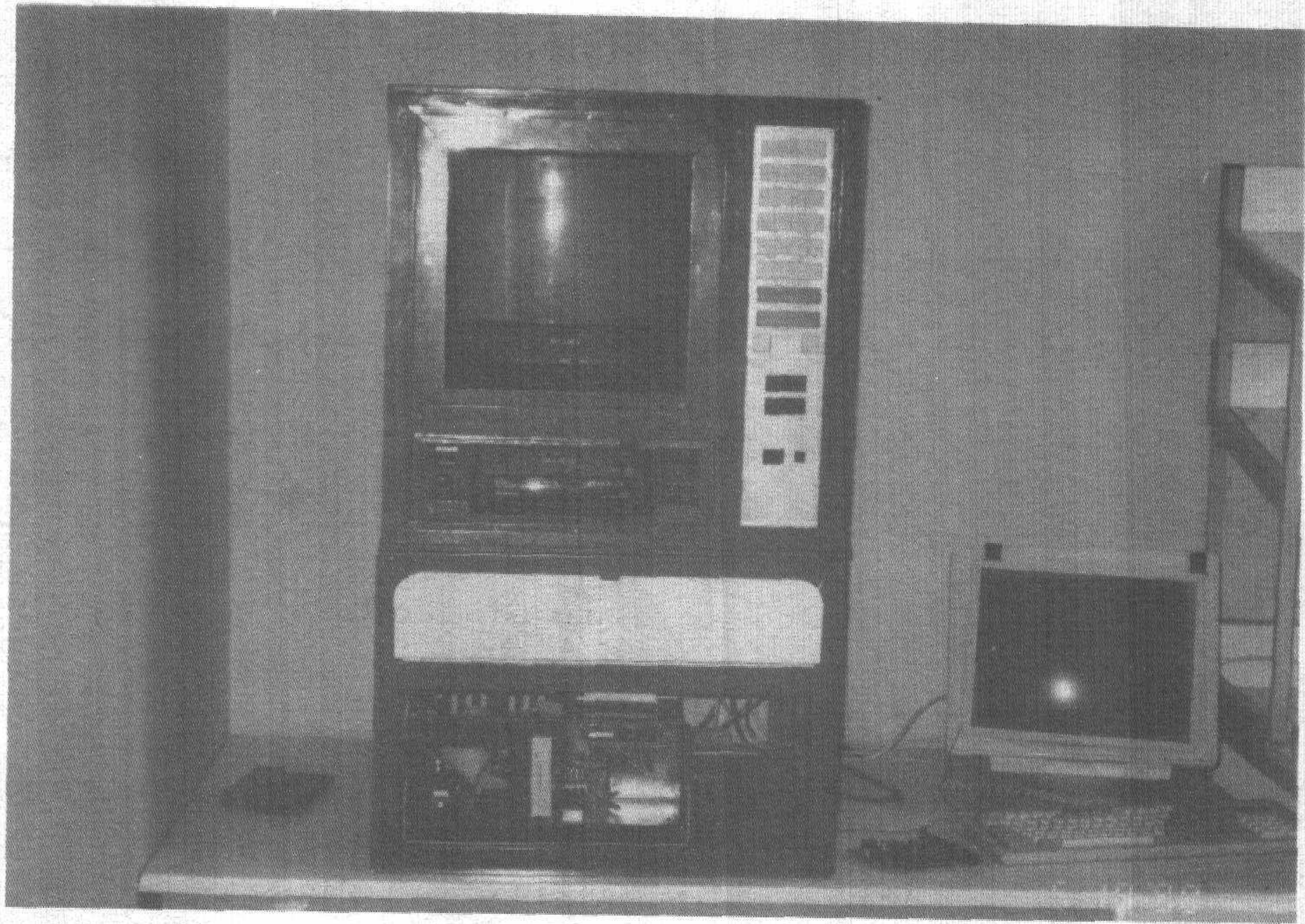
همانگونه که در متن مقاله ذکر گردید، تکنولوژیهای مربوط به زیردریا دارای اهمیت ویژه ای بوده و کشورمان نیز عملاً نیازمند استفاده از این تکنولوژیها بوده و لذا لازم است تحقیقات و فعالیتهای وسیعی را در راستای طراحی و ساخت وسایل و تجهیزات زیردریا به انجام رساند، طراحی و ساخت پروژه ربات زیرآبی کاوش ۱، گویای این واقعیت است که دستیابی به این تکنولوژیها در داخل کشور امکان پذیر بوده و می توان توسط نیروی انسانی متخصص و منابع علمی و فنی کشور این گونه وسایل را در داخل کشور طراحی نمود.

در جهت تکمیل این فعالیتهای لازم است، فعالیتهای تحقیقاتی در جهت طراحی و ساخت انواع این وسایل با کلاسهای مختلف انجام گرفته و در ادامه وسایل زیرآبی با تکنولوژیهای جدیدتر شامل رباتهای زیرآبی بدون کابل یا AUV^(۱)ها در دستور کار قرار گیرند. طراحی و ساخت سیستم ها و تجهیزات این وسایل نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند این وسایل شامل سیستم های تعیین موقعیت، تراسترها و سیستم های کنترل، ابزار دقیق ها، سنسورها و دیگر وسایل می باشند.

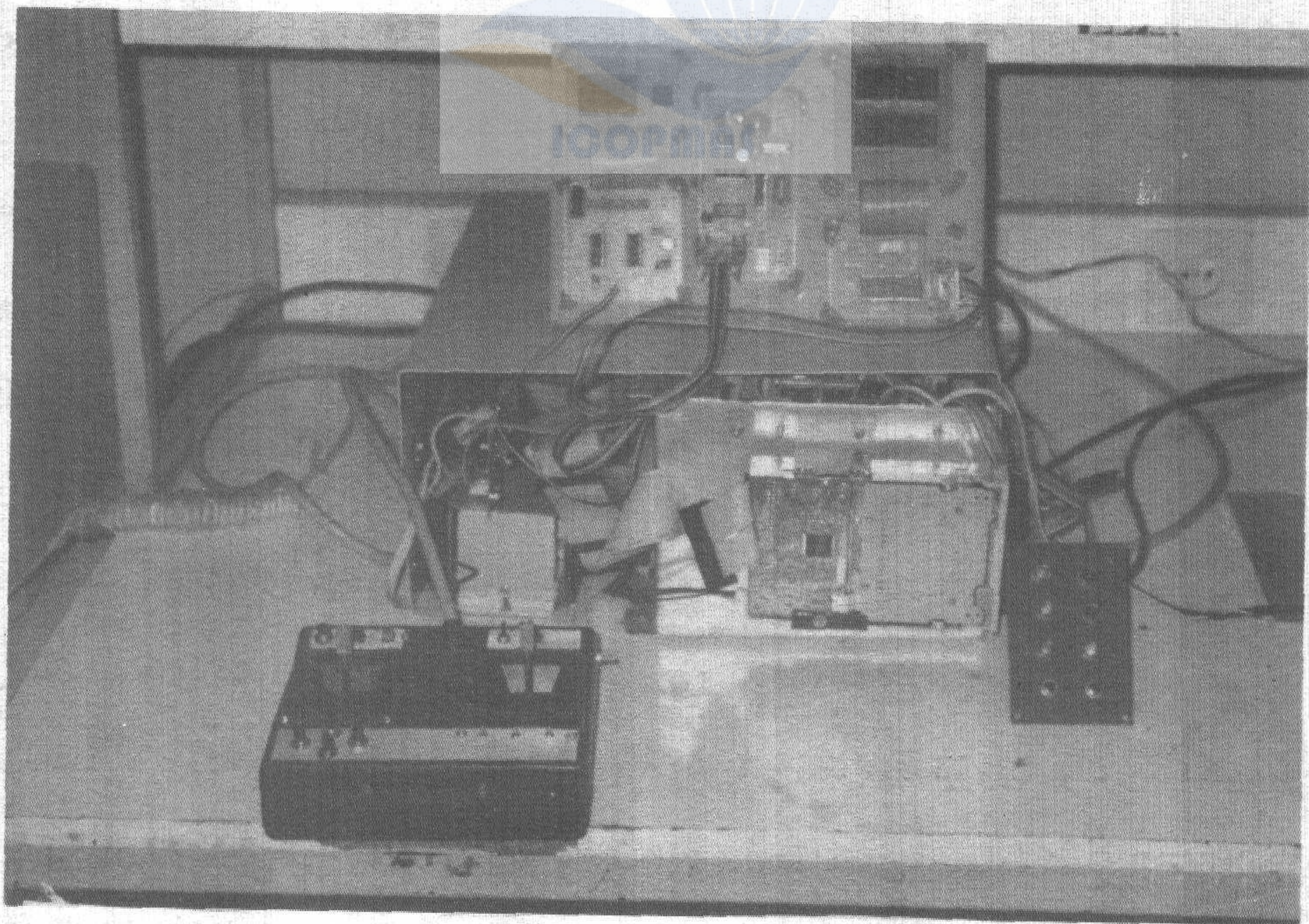
از موارد دیگری که باید مورد توجه قرار گیرد، آموزش و تربیت نیروی اپراتور و تکنیسین های تعمیر و نگهداری این وسایل می باشند که باید با همکاری دستگاههای استفاده کننده از آنها انجام گیرد. به پیوست تصاویری از پروژه ربات زیرآبی کاوش ۱ ارائه گردیده است.

1- Autonomous Underwater Vehicle

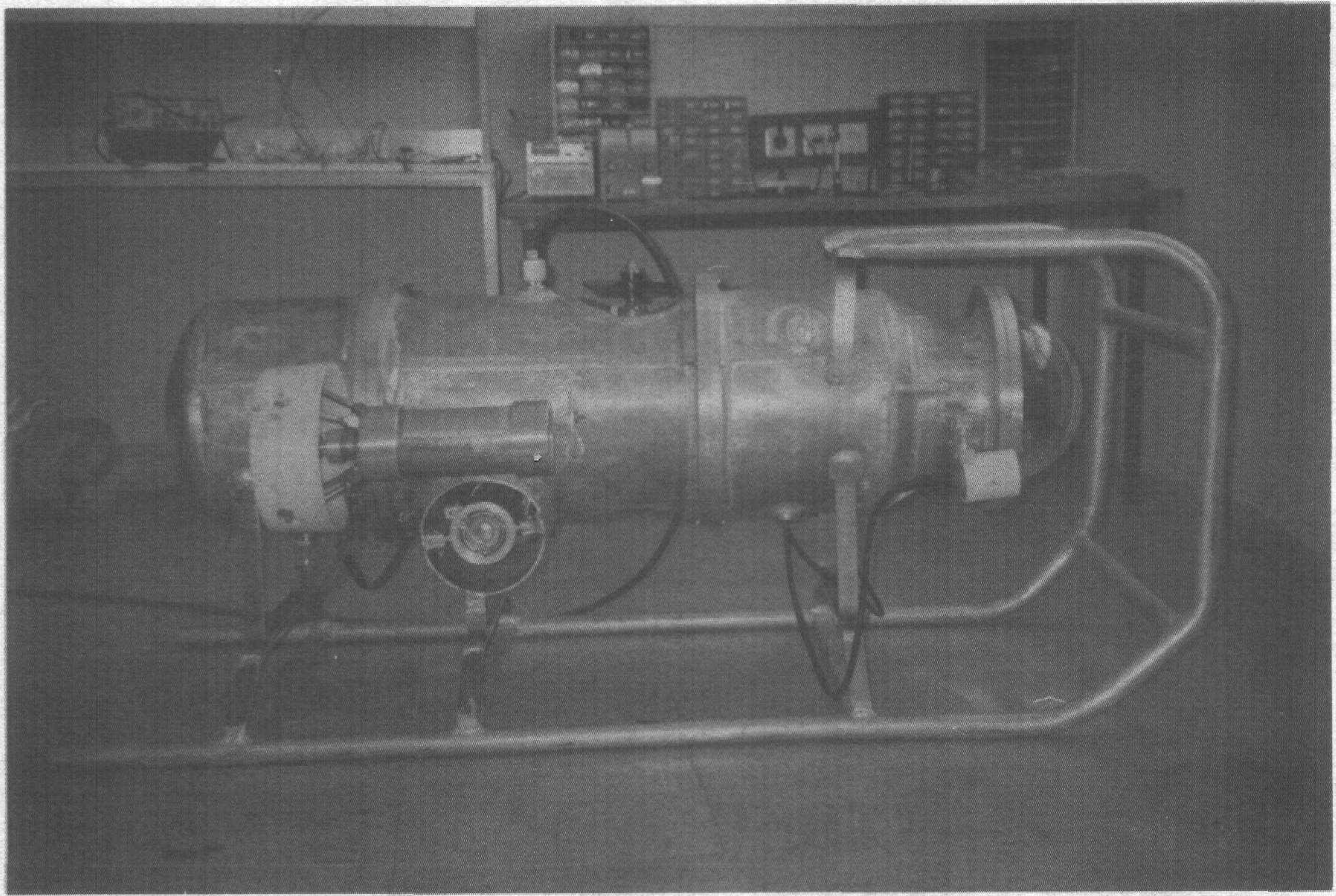

پانل کنترل سطحی

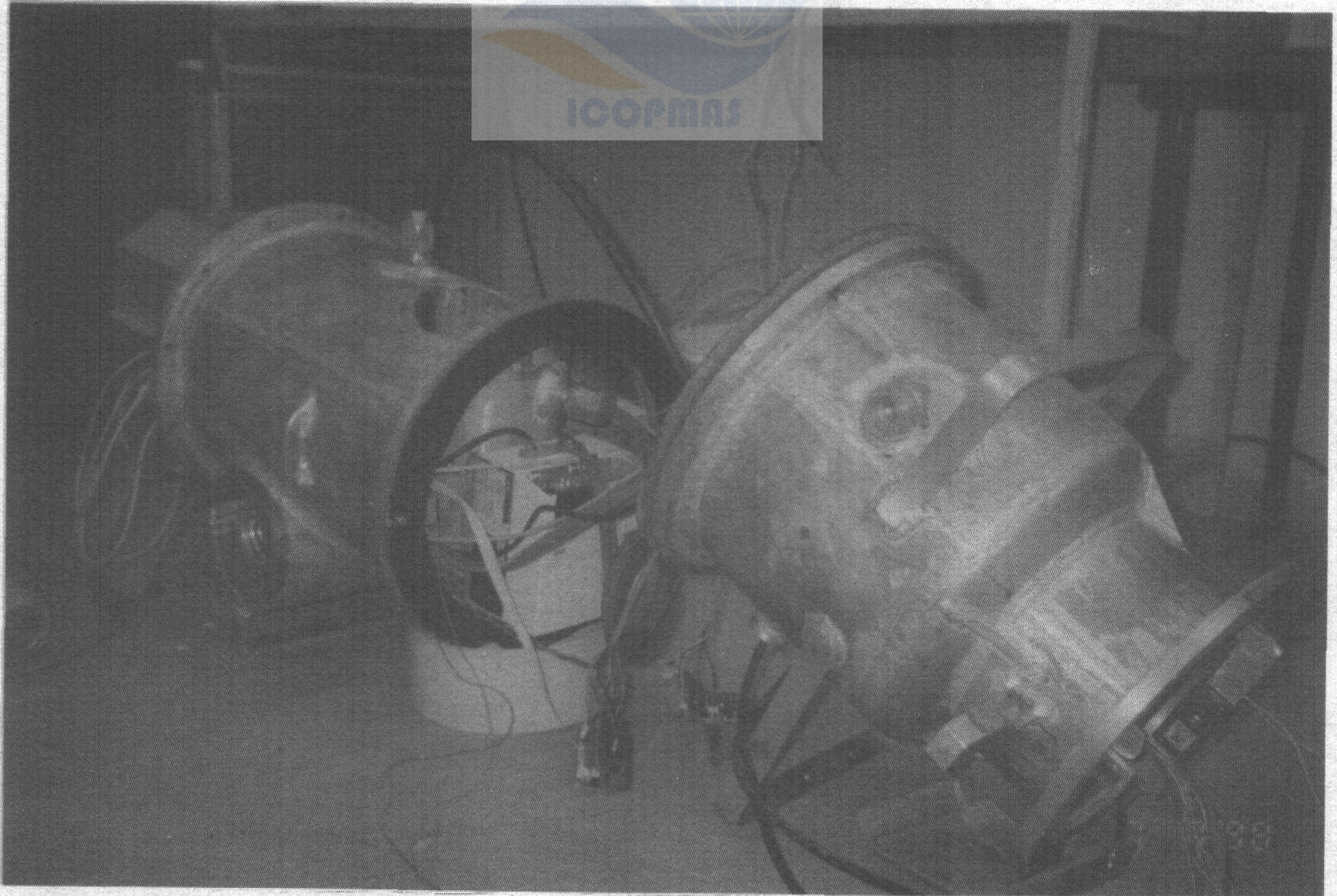

مدارهای واحد سطح و کنترل دستی در حالت تست آزمایشگاهی

مونتاژ کامل پروژه کاوش I بدون بدنه خارجی

پروژه کاوش I در حالت مونتاژ نهائی تجهیزات در داخل بدنه فشار

Inspecting Maritime Structures Using Underwater Remotely-Operated Vehicles

M. Madhkhan., Faculty Member of Research Center of Isfahan University of Technology and Manager of Underwater Remotely-Operated Vehicle Project

F. Bahrinian., Faculty Member of Research Center of Isfahan University of Technology

A. Sharifi., Expert at Science and Technology of Underwater Research Center

Abstract

The sea has been the field of activity of human kind for so long and today by developing the use of oil and water resources and structures, maritime technology has gained a significant importance. Modern methods of repairing and protecting maritime structures by overcoming the boundaries of human underwater operation, has opened the way of human effective usage of these structures. One of the advanced and efficient devices used in underwater inspection and repairs is the Remotely Operated Vehicle (ROV) currently used as an advanced and efficient device in performing such operations. These robots use video and photo cameras, mechanical arms and other precise equipment to provide us with the ability of mechanical and inspectional checks for erosion and underwater monitoring of the operation. Some of the applications of these robots are inspection of pipelines, berths and other structures, inspection of back of dams and water tunnels, maritime mineral detection, investigation at the bottom of the sea, guiding the underwater operation and many other applications. In this article, while introducing the different types of ROVs and describing their systems and capabilities, the application of this device in inspecting and repairing or preserving the underwater structures is explained. Moreover, in this article, the project of designing and generating of Kanesh Underwater Robot, designed and generated by the Science and Technology of Underwater Research Center is introduced.

Keywords: underwater inspection; remotely operated vehicles; maritime structures